

Kysymys eduskunnan oikeusasiamiehelle opetus- ja kulttuuriministeriön lupaamista toimista oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetusta koskevassa kanteluasiassani EOAK/5074/2017

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies Jussi Pajuoja siirsi 25.9.2017 Opetushallituksesta tekemäni kanteluni EOAK/5074/2017 opetus- ja kulttuuriministeriön ratkaistavaksi ja pyysi tätä ilmoittamaan päätöksestään tai muista toimenpiteistään oikeusasiamiehen kansliaan 29.12.2017 mennessä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö vastasi ylijohtaja Eeva-Riitta Pirhosen ja johtaja Jari Rajasen 13.12.2017 antamalla lausunnolla (OKM/12/022/2017) erityisesti seuraavaa: ”Opetus- ja kulttuuriministeriö tarkistaa vuoden 2018 alussa voimaan tulevan perusopetuslain 46 §:n säännöksen lakiviittaukset. Tarpeenmukaiset säännösmuutosesitykset on tarkoitus antaa vuoden 2018 aikana ja opetussuunnitelman perusteita päivitetään säännösmuutosten mukaisesti.”

Yhdistyksemme täydensi 19.1.2018 opetus- ja kulttuuriministeriölle 7.4.2017 tekemäänsä asiaan liittyvää lakiesitystään huomauttamalla, että Opetushallituksen asiakirja *Ohje perusopetuksen uskonnon ja elämäntutkimuksen sekä esiopetuksen katsomuskasvatuksen järjestämisestä sekä uskonollisista tilaisuuksista esi- ja perusopetuksessa* (12.1.2018; OPH-56-2018) sisälsi johdannossaan seuraavan esitystämme tukevan seikan: ”Oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksessa huoltajan sijasta valinnoista päättää eräin jäljempänä mainituin poikkeuksin kuitenkin oppilas itse.” Ainoa tuollainen poikkeus, ja sekään ei olisi poikkeus, olisi seuraava: ”Oppivelvollisuusiän ylittäneille järjestettävässä perusopetuksessa opiskelijalle, joka on täyttänyt 18 vuotta, opetetaan hänen valintansa mukaisesti joko uskontoa tai elämäntutkimustietoa.” Huomautimme 24.1.2018, että vastaava koski jo ohjeiden edellisiä versioita (16.9.2014; 3/012/2014 sekä 11.5.2016; 2/012/2016).

Näyttää kuitenkin siltä, että ministeriö ei ole ryhtynyt mihinkään toimiin. Olisikin kenties ollut liikaa odottaa, että tarpeenmukainen hallituksen esitys olisi annettu eduskunnalle heti kevädistuntokaudella 2018. Mutta edes valtioneuvoston 11.9.2018 julkaisema luettelo eduskunnalle vaalikauden 2015–2019 lopulla annettavista hallituksen esityksistä ei sisällä vaaditunlaista hallituksen esitystä. Ministeriön verkkosivuilla mainituista säädösvalmisteluhankkeista yksikään ei koske tätä asiaa.

Tiedustelin sähköpostitse 11.9.2018 ministeriöltä, mikä on ministeriön oikeusasiamiehelle lupaaman hallituksen esityksen tilanne sekä ehtisikö ministeriö antaa sen vielä alkuvuonna 2019. Tiedustelin tarkemmin sähköpostitse 13.9.2018 suoraan ylijohtaja Pirhoselta ja johtaja Rajaselta, miten ministeriö korjaa 13.12.2017 eduskunnan oikeusasiamiehelle antamaansa vastaus-

taan toimenpiteistään nyt, kun sellaisista toimenpiteistä ei enää mitään ole kuulunut.

Mutta tiedusteluihini ei ole vastattu, mikä suuresti huolestuttaa minua. Tänäpä puhelinsoitollani eduskunnan oikeusasiamiehen kirjaamoon varmistin, että sinnekään ei ollut tullut mitään uutta asiassa.

Pyydän oikeusasiamiestä tiedustelemaan opetus- ja kulttuuriministeriöltä, milloin ministeriön lupaama säännösmuutosesitys olisi valmis.

Kantelija: dos. Jouni Luukkainen

puheenjohtaja, Pääkaupunkiseudun ateistit ry [www.ateistit.fi]

Wallininkuja 2 C 53, 00530 HELSINKI

045 2129 763; jouni.luukkainen@helsinki.fi